

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Olgy Stránské a soudců JUDr. Milana Podhrázkého a Mgr. Tomáše Kocourka, ve věci

žalobce: J. M., daňový poradce
bytem J.
Ch.

proti
žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti ČR**
se sídlem Vyšehradská 16
128 10 Praha 2

proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 5. 2015, č.j. X, o jmenování znalcem

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

1. Žalobce podal žalobu proti výše označenému rozhodnutí žalovaného a rozhodnutí předsedy Krajského soudu v Plzni č.j. X ze dne 20. 8. 2014. Tímto rozhodnutím byla jeho žádost o jmenování znalcem zamítnuta. Rozhodnutím žalovaného bylo jeho odvolání zamítnuto a potvrzeno rozhodnutí předsedy Krajského soudu v Plzni.
2. Žalobce uvedl, že rozhodnutími obou správních orgánů byl zkrácen na svých právech, neboť na základě nezákonného rozhodnutí je mu odnímáno jeho právo na spravedlivý proces a na volbu na povolání a právo rovného přístupu k voleným a jiným veřejným funkcím. Ministerstvo spravedlnosti mohlo, ale do dnešního dne tak neučinilo, vyhláškou na základě § 26 zákona o znalcích a tlumočnících, stanovit kvalifikační předpoklady pro

znalecké obory a odvětví. Přesto, po dobu nejméně posledních 10 let zveřejňuje ministerstvo na svých webových stránkách www.justice.cz kvalifikační požadavky pro výkon znalecké činnosti, které jsou také vyžadovány po jednotlivých kandidátech, aniž by byly splněny podmínky legality takto stanovených podmínek. Pokud jsou kvalifikační podmínky stanoveny tímto způsobem, tedy pouhým zveřejněním na webových stránkách, bez předchozího vydání vyhlášky, nemůže se jednat o zákonnou definici kvalifikačních požadavků. Pokud nedošlo ke stanovení jednotlivých kvalifikačních požadavků vyhláškou, není možné, aby jejich splnění bylo vyžadováno, tak, jak tomu bylo v jeho případě. Z webu ministerstva je zřejmé, že vnutilo svou vůli prvoinstančním orgánům a dochází tak k nezákonnému přenesení rozhodovací pravomoci na orgán, který v daném stupni řízení k tomu není kompetentní. V daném případě se jistě nedá hovořit o rozhodnutí předsedy krajského soudu, když ten rozhoduje zcela formalisticky na základě vůle odvolacího orgánu. Současně tak dochází k porušení základní zásady správního řízení, které má být dvouinstanční, neboť v daném případě se jedná sice o rozhodnutí dvojí, ale v obou případech je to rozhodnutí (vůle) odvolacího orgánu. Ten rozhodl poprvé plošně o kvalifikačních podmínkách (a zcela mimo svou kompetenci) a následně si toto rozhodnutí potvrdil v daném konkrétním případě v rozhodnutí o odvolání. Ministerstvo spravedlnosti tím, že vydalo kvalifikační požadavky ke jmenování znalců a tlumočnicků, aniž by tak učinilo k tomu určenou formou a s ohledem na jejich následné plošné uplatňování prvoinstančními orgány, v rozporu se zmocněním, si přisvojilo zákonodárnou pravomoc, která mu nepřísluší a je vyhrazena toliko parlamentu.

3. Žalobce poukázal na to, že z obsahu správního spisu lze jednoznačně zjistit, že správní orgán nečinil žádná jiná zjištění, než z podkladů, které předložil on sám, ze spisu není zřejmá žádná správní úvaha, která by ospravedlnila požadavek na doložení požadované kvalifikace. Uvedl, že v oboru daně, ve kterém žádal o jmenování znalcem v oboru „ekonomika-ekonomická odvětví různá-daně“, má v současné době z pohledu zákonných požadavků nejvyšší možnou kvalifikaci. Přesto, že předseda Krajského soudu v Plzni v odůvodnění svého rozhodnutí argumentuje, že dle § 4 odst. 1 lze jmenovat jen toho, kdo má potřebné znalosti a zkušenosti z předmětného oboru, přičemž podle vyjádření jeho samotného se jedná o „neurčitý právní pojem“, jehož aplikace závisí na odborném posouzení správního orgánu, správní orgán žádné odborné posouzení neprovedl. Z obsahu spisu je zřejmé, že vymezení tohoto neurčitého právního pojmu se vůbec nevěnoval, v daném konkrétním případě vůbec nezkoumal a nezjišťoval znalosti a zkušenosti žadatele v daném oboru, ale pouze mechanicky převzal definici požadavků nadřízeného orgánu, které nemají ani zákonem definovanou formu, ani nejsou nijak zdůvodněny a neobstojí ani jako rozhodnutí.
4. Sám správní orgán se hodnocením důvodnosti a oprávněnosti kritérií definovaných nadřízeným orgánem, nezabýval. Z § 4 odst. 1 písm. e) nelze žádnou z výkladových metod dovodit, že lze jmenovat výhradně toho, kdo má dosažené nejvyšší možné vzdělání v daném oboru, jak se o to snaží správní orgán veden interním pokynem Ministerstva spravedlnosti. Naopak lze dovodit, že ten kdo, „absolvoval speciální výuku pro znaleckou (tlumočnickou) činnost“, měl by být upřednostněn a takové studium jistě dokládá získání potřebných znalostí. Toto ale není situace v tomto řízení, protože ani pro jeden z oborů, který žádal, nebyla zřízena speciální výuka pro znaleckou činnost. Z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně lze nabýt dojmu, že pro určení práv a povinností je určující a závazné to, co je uvedeno na webových stránkách

www.justice.cz. Správní orgán přitom ale uvedl, že „co se týká oboru ekonomika, ekonomická odvětví různá, specializace daně.....tyto odborné podmínky na zmíněných webových stránkách zveřejněny nejsou, nicméně s ohledem na znění zákona a podmínky zveřejněné pro ostatní obory se vyvinula ustálená správní praxe, podle níž jsou podmínky obdobné (přičemž v oblasti daní by přicházelo v úvahu jako kritérium další specializace zkouška a další vzdělávání daňového poradce). I v tomto případě je však třeba posoudit i získání vysokoškolského ekonomického vzdělání v magisterském studijním programu a poté další specializaci v oblasti daní a odbornou praxi.“ Takový postup je zcela v rozporu s čl. 4 odst. 1 zákona č. 2/1993 Sb., LZPS, podle kterého „Povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod.“ Žalobce namítl, že v případě překročení zákonného zmocnění není možné hovořit o správní praxi, natož pak o ustálené. Z obsahu správního spisu je zřejmé, že celá úvaha správního orgánu směřovala toliko jen na ověření, zda splnil kvalifikační podmínky, které ministerstvo zveřejnilo. Po konstatování, že tomu tak není, došlo k zamítnutí žádosti, aniž by byly jiné skutečnosti nebo dokonce jeho skutečné znalosti a zkušenosti ověřeny.

5. Žalobce dále namítl, že přesto, že jeho znalosti z oboru daně byly při složení zkoušek daňového poradce prověřeny za účasti státního dozoru a zákonem předepsaným způsobem, rozhodl správní orgán bez jakéhokoliv důkazu, že nesplňuje požadavky, které jsou nyní jejich vydavatelem vydávány pouze za jakási metodická doporučení. Krajské soudy však tuto metodiku vydávají na svých webových stránkách jako závaznou podmínku pro jmenování. V daném případě lze úspěšně pochybovat, zda předsedové krajských soudů tím, že mechanicky aplikují „nezávazné metodické doporučení odvolacího orgánu“, aplikují správní uvážení. Z jeho pohledu jde spíše o postup opačný, tedy sjednocení postupu bez ohledu na rozdíly v jednotlivých řízeních. O tom, že by prvoinstanční orgán, a v daném případě i odvolací orgán, v posuzovaném případě aplikovaly výklad neurčitěho právního pojmu, na což se oba ve svých vyjádřeních odvolávají, nelze vůbec uvažovat.
6. Pokud jde o argumentaci dosavadní praxí, kdy z veřejně přístupných dat lze ověřit, že pro jmenování znalců není ve všech případech požadováno vysokoškolské vzdělání, kterou uplatnil v rámci odvolání, a kterou odvolací orgán odbyl tím, že jsou i obory, u kterých není možné získat vysokoškolské vzdělání, je zřejmé, že se tímto argumentem a podle něj i celým odvoláním odvolací orgán příliš nezabýval. Žalobce uvedl, kolik procent znalců v jednotlivých krajích ČR je bez vysokoškolského vzdělání a dodal, že se jistě nejedná o jednotný a rovný přístup ke všem žadatelům o jmenování. K námitce odvolacího orgánu, že na jmenování znalcem není právní nárok, žalobce uvedl, že nikdy netvrdil opak, ale jistě mu svědčí právo, aby jeho žádost byla řádně, zákonně a spravedlivě projednána. Toto právo však nebylo naplněno a od samého zahájení řízení je hrubě správními orgány pošlapáváno. Poukázal na nedodržování zákonných lhůt k vydání rozhodnutí a zdůraznil, že toto správní řízení vede předseda krajského soudu a jako odvolací orgán vystupuje Ministerstvo spravedlnosti, tedy instituce, u kterých lze nejen očekávat, ale přímo vyžadovat zákonnost jednání a rozhodování. Na závěr uvedl, že o jeho žádosti rozhodl nepřislušný správní orgán, neboť správní orgán v 1. instanci pouze slepě aplikoval podmínky definované ministerstvem spravedlnosti, takže ve skutečnosti o jeho žádosti rozhodlo ministerstvo, které bylo současně i odvolacím orgánem. Tím, že správní orgány nezkoumaly v jeho případě splnění zákonných podmínek, došlo k porušení zásady materiální pravdy, průtahy nad rámec zákonem definovaných lhůt byla správními

orgány porušena zásada rychlosti stanovená v § 6 správního řádu a tím, že byly aplikovány kvalifikační požadavky stanovené v rozporu se zákonným zmocněním, aniž by bylo zjištěno splnění podmínek definovaných zákonem, došlo k porušení jeho práv garantovaných čl. 21 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, čl. 25 písm. c) Mezinárodního paktu o občanských a politických právech a současně došlo k porušení práv garantovaných čl. 26 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

7. Žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí předsedy Krajského soudu v Plzni zrušil a věc vrátil k novému projednání, zakázal žalovanému i předsedovi Krajského soudu v Plzni bez dalšího aplikovat na rozhodnutí interní pokyny vydané žalovaným, zejména pokyn náměstka Ministerstva spravedlnosti ze dne 5. 10. 2011, č.j. X a dále instrukci číslo 5/2012 Sb., ze dne 30. 4. 2012, č.j. X. Dále navrhl, aby soud žalovanému uložil, aby na všech www.justice.cz (a jinde) zveřejněných informačních materiálech, kde jsou uváděny informace o požadovaných kvalifikačních podmínkách ke jmenování znalců (tlumočnicků), byla výrazně uvedena informace, že jde pouze o nezávaznou doporučující informaci žalovaného a aby předsedovi Krajského soudu v Plzni bylo uloženo rozhodnout o jeho žádosti v zákonem předepsané lhůtě. Navrhoval dále, aby žalovanému bylo uloženo nahradit mu náklady řízení.
8. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě uvedl, že má za to, že rozhodnutí obou správních orgánů vydaných v neprospěch žalobce, mu nepřivodilo přímé zkrácení na jeho právech, resp. nedošlo k zásahu do právní sféry a jeho negativního projevu v ní a nebyl zkrácen takovým způsobem, že to mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí. Protože žaloba obsahuje v podstatě stejnou argumentaci jako odvolání, žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, protože má za to, že se s námitkami žalobce dostatečně vyrovnal. Žalovaný dále odkázal na obsah nálezu Ústavního soudu ze dne 16. 9. 2010, X, který v odůvodnění napadeného rozhodnutí zmínil. Uvedl, že Ústavní soud výslovně konstatoval, že „jmenování do funkce znalce nelze považovat za právo každého občana“ a ztotožnil se s právním výkladem podaným k této problematice Nejvyšším správním soudem (dále jen NSS), že skutečnost, že konkrétní osoba nebyla na základě výběru jmenována znalcem, by mohla právní sféru této osoby zasáhnout pouze ve výjimečných případech, např. tehdy, pokud by se jednalo o zjevnou diskriminaci z důvodu stěžovatelova náboženství, jazyka, rasy, národnosti, politického smýšlení nebo z jiného zjevně diskriminačního důvodu). K zásahu do již existujících práv příslušného subjektu může dojít teprve při rozhodnutí o zániku práva vykonávat znaleckou činnost (rozsudek NSS ze dne 4. 2. 2004, č.j. X). Žalovaný odkázal na stanovisko ÚS, který uvedl, že „K naplnění účelu zákona o znalcích, jímž je řádný výkon znalecké činnosti, je stanoven princip výběru, jenž není protiústavní. Naopak, pokud by splnění předpokladů implikovalo povinnost následně jmenovat znalcem, jmenování by zcela pozbylo smysl.“ Dále žalovaný odkázal na usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 1. 2007, č.j. X, jímž byla odmítnuta žaloba proti rozhodnutí o nevyhovění žádosti o jmenování znalcem, ve které soud mimo jiné konstatoval, že v daném případě nejsou splněny podmínky řízení ve správním soudnictví, neboť napadená rozhodnutí nejsou rozhodnutími ve smyslu ustanovení § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (s. ř. s.), a proto návrh žalobce podle § 46 odst. 1 písm. a) téhož zákona odmítl. V intencích závěrů soudní judikatury žalovaný uvedl, že má za to, že nevyhovění žádosti žalobce o jmenování znalcem, a tudíž i jeho následnému nezapsání do seznamu znalců, nelze považovat za zkrácení práv žalobce či zásah do jeho osobnostní sféry a nemůže mít za následek nezákonné rozhodnutí. A jelikož napadenými rozhodnutími nebyla založena,

změněna či zrušena práva nebo povinnosti žalobce, jak má na mysli § 65 odst. 1 s. ř. s., žaloba by měla být odmítnuta pro nedostatek podmínek řízení (nedostatek žalobní legitimace) podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. S ohledem na uvedené žalovaný navrhl, aby soud bez nařízení jednání žalobu odmítl.

9. U jednání soudu žalobce odkázal na písemnou žalobu a dodal, že o jeho žádosti o jmenování znalcem fakticky nerozhodl předseda soudu, ale bylo rozhodnuto na základě interního pokynu žalovaného. Z rozhodnutí Evropského soudu sp. zn. X a X vyplývá, že výkon znalecké činnosti je ekonomickou činností. Rozhodnutí žalovaného je nezákonné, neboť neproběhlo žádné zkoumání jeho znalostí, vycházelo pouze z požadavků stanovených interní instrukcí. Po poučení soudem žalobce prohlásil, že navrhuje, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení a v odůvodnění rozsudku jako závazný právní názor vyslovil to, čeho se domáhá v navrhovaném výroku č. X. Zdůraznil, že kvalifikační předpoklady nebyly stanoveny vyhláškou, jak měly být, kdyby tak byly stanoveny, teprve pak by měl povinnost je splnit. Na závěr uvedl, že v oboru daně má nejvyšší možnou kvalifikaci, které lze dosáhnout a tuto kvalifikaci nelze podle jeho názoru přebít požadavky, které stanoví instrukce ministerstva. Z dosavadní judikatury vyplývá, že není právní nárok na jmenování znalcem, to je ale v rozporu se závěrem Evropského soudního dvora, který tvrdí, že po splnění požadavků na výkon funkce znalce, je na jmenování právní nárok.
10. Pověřená pracovnice žalovaného navrhla zamítnutí žaloby, neboť napadená rozhodnutí byla vydána v souladu se zákonem. Není pravdou, že správní orgán 1. stupně se nezabýval žádostí a rozhodl pouze na základě pokynu náměstka ministra. Správní orgán zkoumal, zda žalobce splňuje požadavky pro výkon funkce znalce a dospěl k závěru, že tomu tak není. Pokud žalobce navrhl, aby předsedovi soudu bylo zakázáno aplikovat na jeho případ instrukci č. 8, uvedla, že tato instrukce je účinná od 1. 1. 2018, byla zveřejněna před 14 dny a na případ žalobce se nevztahuje. Dodala, že není v rozporu se zákonem, aby ministerstvo v zájmu sjednocení správní praxe uveřejnilo požadavky pro jmenování do funkce znalce na webových stránkách.
11. Ze správního spisu soud zjistil následující skutečnosti.
12. Dne 8. 11. 2013 podal žalobce Krajskému soudu v Plzni žádost o jmenování znalcem podle zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, v oborech ekonomika-účetní evidence a oboru ekonomika-ekonomická odvětví různá-daně. Ke své odborné způsobilosti žalobce v žádosti uvedl, že v r. 1994 zahájil na základě živnostenského oprávnění činnost v oboru vedení účetnictví, v r. 1997 složil na výbornou maturitní zkoušku z oboru účetnictví, ekonomika podniku, marketing a management, v r. 2004 úspěšně složil kvalifikační zkoušku podle zákona č. 523/1992 Sb., o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců a ke dni 5. 5. 2004 byl zapsán do seznamu daňových poradců pod číslem evidenčním X. Od r. 2008 je účastníkem Kontinuálního profesního vzdělávání KDP ČR a od r. 2013 je členem Odborného kolegia Sekce správy daní a poplatků při KDP ČR. Od r. 2010 spolupracuje s Krajským ředitelstvím Policie ČR Karlovarského kraje v oblasti daňových úniků, kde jako konzultant poskytuje odborné rady a vyjádření v rámci výkladu daňového práva a účetní evidence. Jako přílohu své žádosti přiložil žalobce doporučení k návrhu na jmenování znalce ze dne 7. 11. 2013 Policie ČR, Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje, Osvědčení o zápisu do seznamu daňových poradců vydané 5. 5. 2004 Komorou daňových poradců, Potvrzení Komory daňových poradců o splnění doporučené hodinové dotace v systému

kontinuálního profesního vzdělávání KDP ČR za roky 2008-2012. Dne 21. 3. 2014 byl žalobce vyzván Krajským soudem v Plzni, aby v řízení o jmenování znalcem v oboru ekonomika, účetní evidence, ekonomická odvětví různá, daně, doložil a) doklad o získání vysokoškolského ekonomického vzdělání v magisterském (inženýrském) studijním programu v oboru účetnictví a finance, nebo vysokoškolského ekonomického vzdělání v magisterském (inženýrském) studijním programu v jiném programu a současně získání certifikátu 2. stupně (účetní expert) nebo složení auditorské zkoušky, b) doklad o absolvování tzv. znaleckého minima a c) doklady o minimálně 10 leté odborné praxi v oblasti účetnictví po ukončení vysokoškolského studia bezprostředně předcházející podání žádosti o jmenování a doklady o délce a obsahu odborné praxe v oblasti „ekonomických odvětví různých“, „daní“.

13. Rozhodnutím ze dne 20. 8. 2017, č. j. X, rozhodl předseda Krajského soudu v Plzni o žádosti žalobce o jmenování znalcem v oboru ekonomika, odvětví účetní evidence a ekonomická odvětví různá, specializace daně, tak, že žádost zamítl. Rozhodnutí odůvodnil tím, že u jmenování je třeba trvat na dosažení nejvyššího možného vzdělání v daném oboru. Uvedl, že odborné podmínky pro jmenování znalcem v oboru ekonomika, odvětví účetní evidence, jsou zveřejněny na webových stránkách ministerstva spravedlnosti, kde je stanoveno, že za splnění podmínky pro jmenování znalcem podle § 4 odst. 1 písm. e) [do 31. 12. 2011 podle písm. b] zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o znalcích a tlumočnících), ve vyjmenovaných oborech se považuje jen (kumulativní) splnění následujících podmínek:
14. Vzdělání : -získání vysokoškolského ekonomického vzdělání v magisterském (inženýrském)
 - i. studijním programu v oboru účetnictví a finance
 - ii. -v případě vysokoškolského ekonomického vzdělání v (inženýrském) magisterském
 - iii. studijním programu v jiném oboru získání certifikátu 2. stupně (účetní expert) nebo
 - iv. složení auditorské zkoušky
 - v. -absolvování tzv. znaleckého minima
15. Odborná praxe: minimálně 10 let odborné praxe v oblasti účetnictví po ukončení vysokoškolského studia bezprostředně předcházející podání žádosti o jmenování.
16. Dále předseda Krajského soudu v Plzni uvedl, že co se týká oboru ekonomika, ekonomická odvětví různá, specializace daně, v němž žadatel hodlá jako znalec působit, tyto odborné podmínky na webových stránkách zveřejněny nejsou, ale s ohledem na znění zákona a podmínky zveřejněné pro ostatní obory se vyvinula ustálená správní praxe, podle níž jsou podmínky obdobné, přičemž v oblasti daní by přicházela v úvahu jako kritérium další specializace zkouška a další vzdělávání daňového poradce. I v takovém případě však je třeba posoudit i získání vysokoškolského ekonomického vzdělání v magisterském studijním programu a poté další specializaci v oblasti daní a odbornou praxi.
17. Vzhledem k tomu, že žadatel nedoložil doklady o získání vysokoškolského ekonomického vzdělání v magisterském (inženýrském) studijním programu v oboru účetnictví a finance, nebo vysokoškolského ekonomického vzdělání a magisterském (inženýrském) studijním programu v jiném oboru a současně získání certifikátu 2. stupně (účetní expert) nebo složení auditorské zkoušky (a dokonce ani splnění těchto podmínek netvrdil), ani doklady o absolvování tzv. znaleckého minima a o odborné praxi, byl k předložení těchto dokladů vyzván výzvou ze dne 24. 3. 2014 a současně byl poučen o

tom, že pokud nebude výzvě ve stanovené lhůtě vyhověno, nebude možné pro nenaplnění podmínky § 4 odst. 1 písm. e) zákona o znalcích a tlumočnících, jeho žádosti vyhovět. Žadatel na výzvu kromě rejstříku trestů nic nedoložil, ani netvrdil, že by u něj byly důvody pro výjimku z kvalifikačních kritérií, pouze obsáhle polemizoval s požadavky správního orgánu.

18. K námitce žadatele, že jediná zákonná kritéria jsou stanovena v § 4 odst. 1 písm. a) až g) zákona o znalcích a tlumočnících, předseda krajského soudu uvedl, že je pravdou, že zákon o znalcích a tlumočnících výslovně nestanoví, jaké vzdělání je nezbytné dosáhnout za účelem prokázání potřebných znalostí z toho kterého oboru, tato skutečnost však nic nemění na tom, že na základě § 4 odst. 1 písm. e) zákona o znalcích a tlumočnících lze jmenovat znalcem pouze toho, kdo má potřebné znalosti a zkušenosti z předmětného oboru. Ustanovení § 4 odst. 1 písm. e) zákona o znalcích a tlumočnících zavádí jakousi formu diskrece. Právě pojem „potřebné znalosti a zkušenosti z oboru“ je neurčitým právním pojmem, jehož obsah již z povahy věci není přesně a úplně právně definován. Aplikace neurčitého právního pojmu tak závisí na odborném posouzení správního orgánu.
19. Kvalifikační předpoklady uvedené ve výzvě k doplnění žádosti o jmenování znalcem, jsou výsledkem ustálené správní praxe, která se vyvinula právě s ohledem na znění zákona, který dává správnímu orgánu možnost, ale také povinnost, zkoumat a posoudit, zda má osoba, o jejíž jmenování jde, potřebné znalosti a zkušenosti z oboru. Vzhledem k významu znalecké činnosti by znalosti a zkušenosti z oboru měly být na úrovni nejvyšší, čemuž v daném oboru odpovídá úroveň např. vědecké instituce nebo vysoké školy, odborná úroveň fyzické osoby by měla být srovnatelná s úrovní, kterou poskytují např. znalecké ústavy. Znalosti a zkušenosti by neměly představovat pouze standard v příslušném oboru, ale vzhledem k povaze znalecké činnosti by se mělo jednat o vzdělání i zkušenosti nadstandardní. Ve výzvě zmíněné předpoklady jsou výsledkem konsenzu správních orgánů na úseku znalců a tlumočníků o tom, jaké dosažené vzdělání je nejvyšším možným vzděláním skýtajícím oporu závěru o potřebných znalostech v daném oboru, a jsou výrazem kontinuální správní praxe v ČR. Tato ustálená správní praxe vychází z toho, že teprve dosažení nejvyššího možného vzdělání v oboru ve spojení s dlouhodobou praxí v oboru zpravidla dává záruku o tom, že žadatel skutečně těmito potřebnými znalostmi a zkušenostmi v oboru disponuje. V evropském kontextu je zcela standardní, že nejvyšším stupněm vzdělání, pominou-li se další nadstavbová vzdělání, je vzdělání vysokoškolské. V daném případě je absolvování vysokoškolského ekonomického vzdělání požadavkem směřujícím k získání znalostí nejen v samotné oblasti daní a účetních evidencí, ale i obecných znalostí ekonomické teorie a její aplikace v různých oblastech.
20. Absolvování středoškolského vzdělání, které žadatel ve své žádosti tvrdil, ale ani toto nedoložil, již z povahy věci nemůže nahradit vzdělání vysokoškolské. Samotné získání statusu daňového poradce, jímž žadatel argumentuje především, je sice podmínkou pro výkon daňového poradenství, ale samo o sobě nesvědčí o požadované minimální úrovni vzdělání, to je o úrovni absolvovaného ekonomického vysokoškolského vzdělání, a v oblasti daňového poradenství nesvědčí ani o nadstandardní úrovni vzdělání. Navíc podle § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 523/1992 Sb., o daňovém poradenství, je s účinností od 1. 5. 2004 podmínkou pro složení kvalifikační zkoušky daňového poradce u fyzické osoby i získání vysokoškolského vzdělání nejméně v rámci akreditovaného bakalářského

studijního programu. Žadatel na výzvu správního orgánu nedoložil ani splnění dalších podmínek, tj. absolvování znaleckého minima, ani doklady o stávající praxi v oboru. Existence živnostenského listu nebo oprávnění k výkonu daňového poradenství, které si může správní orgán ověřit z veřejně přístupných registrů, přitom sama o sobě nesvědčí o aktivní praxi žadatele v oboru.

21. Závěrem správní orgán I. stupně uvedl, že spolupráce se státními správními orgány není způsobilá nahradit vysokoškolské ekonomické vzdělání v inženýrském (magisterském) studijním programu, ani další kvalifikační předpoklady, které jsou výše uvedeny. Také poskytování vyjádření v rámci výkladu daňového práva a účetní evidence na žádost Policie ČR, ani z povahy věci nemůže být podstatou znalecké činnosti, neboť se nejedná o prostředek, jímž lze zjistit stav věci, tj. skutkový stav, ale jedná se o právní posouzení, které si orgány činné v trestním řízení, správní orgány či soudy obecně musí učinit samy.
22. S ohledem na uvedené, správní orgán I. stupně konstatoval, že žadatel nedoložil naplnění podmínek pro jmenování ve smyslu § 4 odst. 1 písm. e) zákona o znalcích a tlumočnících, tj., že má zkušenosti a znalosti z oboru, v němž má jako znalec působit, a proto nezbylo než žádost zamítnout.
23. Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podal žalobce odvolání, o kterém rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím tak, že odvolání zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil. Žalovaný v odůvodnění rozhodnutí uvedl, že nesouhlasí se žadatelem, že jednáním správního orgánu I. stupně bylo zasaženo do jeho veřejných subjektivních práv tím, že vůči němu činil kroky v rozporu s čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Podle § 3 vyhlášky č. 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů, krajské soudy provedou potřebná šetření a písemnými doklady zajistí podmínky pro jmenování znalcem, jež jsou stanoveny v § 4 zákona o znalcích a tlumočnících. Pokud tedy správní orgán I. stupně žadatele vyzval k předložení dokumentů, jejichž znalost považoval za nutnou k řádnému provedení správního uvážení, nejednal mimo rozsah působnosti a pravomoci, které mu právní řád ČR přiznává.
24. Pokud žadatel tvrdí, že nezákonnost postupu správního orgánu I. stupně spočívá také ve skutečnosti, že při interpretaci neurčitých právních pojmů bylo přihlédnuto k odborným podmínkám pro jmenování znalců pro obor ekonomika, odvětví účetní evidence, které jsou zveřejněny na stránkách Ministerstva spravedlnosti, žalovaný konstatoval, že dané podmínky mají charakter metodiky doporučujícího charakteru, přičemž prvostupňové orgány nezbavují povinnosti pečlivě vážit všechny skutečnosti a důkazy, které svědčí o kvalifikaci a zkušenostech konkrétního žadatele pro obor, odvětví a specializaci, v nichž chce vykonávat znaleckou činnost. Tyto podmínky tedy rozhodně nelze považovat za akt, kterým by ministerstvo bezprostředně zasahovalo do konkrétních správních řízení.
25. K námitce žadatele, že vzhledem k předestřeným pochybnostem správního orgánu I. stupně bylo zasaženo do jeho práva na svobodnou volbu povolání podle čl. 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, správní orgán konstatoval, že podle ustálené judikatury Ústavního soudu nelze výkon znalecké činnosti pokládat za povolání či podnikání, to znamená, že nejmenování konkrétního žadatele znalcem nemůže znamenat ani zásah do jeho práva na svobodnou volbu povolání.
26. K další námitce žalobce, že asi třetina znalců zapsaných v seznamu znalců vedeném u Krajského soudu v Plzni nemá vysokoškolské vzdělání, uvedl žalovaný, že kvalifikaci

žadatele je třeba posuzovat ve vztahu ke konkrétnímu oboru, odvětví a specializaci. Je proto myslitelné, že v případě, že má znalec být jmenován pro obor a odvětví, pro které v ČR nejsou akreditovány žádné vysokoškolské studijní programy, správní orgán na absolvování vysokoškolského studia netrval. O takový případ se však rozhodně nejedná v této věci, kde existuje řada studijních programů ekonomického zaměření v oblasti účetnictví a daní. Pokud tedy za této situace správní orgán I. stupně považoval za vhodné, aby žadatel o jmenování znalcem pro uvedené obory byl absolventem některého ze studijních programů magisterského stupně vysokoškolského studia, nelze podle žalovaného tento úsudek považovat za vybočující z mezí přiznanému správnímu uvážení, stejně jako vybočující ze stávající ustálené správní praxe. K námitce žalobce, že správní orgán při užití správního uvážení vzal v potaz kritérium, které není zákonem výslovně stanoveno, žalovaný uvedl, že zákonodárce přiznáním diskreční pravomoci správnímu orgánu umožnil, aby se ve své úvaze řídil i kritérii, které nejsou zákonem výslovně stanoveny, ale jsou v úzkém vztahu k neurčitým právním pojmům, při jejichž interpretaci je správní uvážení uplatňováno.

27. K poslední námitce žalobce, že správní orgán I. stupně nevzal dostatečně v úvahu praxi, kterou žalobce doložil, žalovaný uvedl, že předložené dokumenty osvědčují více než desetiletou praxi žalobce v oboru daňového poradenství a účetnictví, nelze se však spokojit pouze s tím, že žadatel po stanovenou dobu vykonával činnost v uvedených oborech. Je naopak správné, pokud správní orgán posuzoval taky kvalitu této praxe. Pokud dospěl k závěru, že vzhledem k absenci potřebného vysokoškolského vzdělání žalobce nemohla být praxe, kterou vykonával, z materiálního hlediska dostačující k prokázání jeho zkušeností, nelze podle žalovaného považovat takový názor za nesprávný, resp. vykračující z mezí přiznaného správního uvážení. Vzhledem k tomu, že žalovaný shledal napadené rozhodnutí správným a zákonným, odvolání zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.
28. Krajský soud v Praze na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobcem uplatněných námitek, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (viz § 75 s. ř. s.).

V posuzované věci soud vyšel z následně uvedené právní úpravy:

29. Podle § 4 odst. 1 písm. e) zákona o znalcích „*Jmenovat znalcem (tlumočníkem) lze toho, kdo má potřebné znalosti a zkušenosti z oboru (jazyka), v němž má jako znalec (tlumočník) působit, především toho, kdo absolvoval speciální výuku pro znaleckou (tlumočnickou) činnost, jde-li o jmenování pro obor (jazyk), v němž je taková výuka zavedena*“.
30. Podle § 5 odst. 1 zákona o znalcích „*ke jmenování znalcem dojde na základě výběru mezi osobami, které splňují podmínky pro jmenování*“.
31. Soud se předně zabýval námitkou žalobce, že o jeho žádosti rozhodl k tomu nepřislušný správní orgán, když o podmínkách pro jmenování znalcem rozhodlo ministerstvo svými „nezá vaznými kvalifikačními kritérii zveřejněnými na jeho webových stránkách“. K tomu soud uvádí následující:
32. Dotčené ustanovení § 4 odst. 1 písm. e) zákona o znalcích a tlumočnících výslovně neuvádí konkrétní výčet zkoušek, které musí žadatel o jmenování do funkce znalce obligatorně absolvovat, ale hovoří o potřebných znalostech a zkušenostech. Tvůrce

normy tedy zvolil použití neurčitého právního pojmu, který správní orgán nejprve interpretuje a následně posoudí, zda skutková zjištění v daném případě odpovídají interpretovanému pojmu. Žalobce podle předsedy soudu nesplňuje pro jmenování do funkce znalce ani potřebné vzdělání v oboru, ani nesplňuje další podmínky, tj. absolvování znaleckého minima a požadovanou praxi v oboru. Správní uvážení, které se uplatňuje při výběru osob, tak v případě žalobce nebylo jako rozhodovací důvod v napadených rozhodnutích použito.

33. Otázka, zda žalobce má v předmětném oboru znalecké činnosti potřebné znalosti a zkušenosti, nebyla v předcházejícím správním řízení věcí správního uvážení, nýbrž výkladu (interpretace) neurčitých právních pojmů „potřebné znalosti“ a „potřebné zkušenosti“. V případě správního uvážení dává zákon správnímu orgánu na základě zjištěného skutkového a právního stavu možnost volby mezi několika v úvahu přicházejícími alternativami řešení. Naproti tomu v případě neurčitého právního pojmu uvedená míra volnosti spočívá v interpretaci tohoto pojmu. Ze zákona o znalcích a prováděcí vyhlášky přitom vyplývá, že výběr pro jmenování znalců správní orgány provádí až poté, co dojdou k závěru, že žadatelé mají potřebné znalosti a zkušenosti.
34. Výklad neurčitého právního pojmu může být v rámci hierarchie veřejné správy usměrňován formou interních normativních instrukcí (vnitřním předpisem) nebo pokyny zveřejněnými na webových stránkách žalovaného. Je možno také souhlasit s tím, že určitý kontinuálně se opakující výklad neurčitého právního pojmu může založit tzv. správní praxi. Rozhodující je však vždy zákonná norma, jejíž součástí neurčitý právní pojem je a v jejímž rámci se správní orgány a vyvinutá správní praxe musí vždy pohybovat. Usměrnění interní normativní instrukcí nezbavuje správní orgán povinnosti neurčitý právní pojem interpretovat vzhledem ke konkrétním skutkovým okolnostem případu a své úvahy, kterými se při výkladu tohoto pojmu řídil, uvést v odůvodnění svého rozhodnutí. Námitka žalobce není důvodná.
35. Žalobce dále namítal, že tím, že správní orgány nezkoumaly v jeho případě splnění zákonem definovaných podmínek pro jmenování znalcem, došlo jejich jednáním k porušení zásady materiální pravdy uložené § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (s.ř.s), když v dané věci nebyl zjištěn ani zjišťován stav věci.
36. Postup předsedy soudu a žalovaného spočívající v určení významu neurčitého právního pojmu a zařazení nebo nezařazení konkrétních okolností pod něj, probíhá za současného zjišťování právního stavu a musí se bezpodmínečně projevit v odůvodnění jejich rozhodnutí. Závěru předsedy soudu a žalovaného, že v případě žalobce není splněna podmínka potřebných znalostí a zkušeností z oboru, v němž by měl žalobce jako znalec působit, jejíž splnění zákon vyžaduje, předcházelo zjištění skutečného stavu věci. Soud považuje jejich závěr za přezkoumatelný a nesouhlasí s námitkou žalobce, že správní orgány nezkoumaly tyto podmínky a tím došlo k porušení zásady materiální pravdy, to z následujících důvodů:
37. Správní orgány zcela jasně uvedly, že absolvování středoškolského vzdělání nemůže nahradit vzdělání vysokoškolské. Vzhledem k významu znalecké činnosti je třeba, aby znalosti a zkušenosti žadatele v oboru, ve kterém se uchází o jmenování znalcem, byly na co nejvyšší úrovni. Předseda soudu jednoznačně uvedl, že podle § 1 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, jsou vysoké školy považovány za nejvyšší článek vzdělávací soustavy. Jsou vrcholnými centry vzdělanosti a tvůrčí činnosti a mají klíčovou úlohu ve

vědeckém, kulturním, sociálním a ekonomickém rozvoji společnosti. Předseda krajského soudu správně uvedl, že „absolvování vysokoškolského ekonomického vzdělání je požadavkem směřujícím k získání znalostí nejen v samotné oblasti daní a účetních evidencí, ale i obecných znalostí ekonomické teorie a její aplikace v různých oblastech.“ Správní orgány dále konstatovaly, že žalobce tvrdil pouze absolvování středoškolského vzdělání, ale ani to nedoložil. Soud tedy považuje za zcela přezkoumatelný závěr žalovaného, proč požaduje vysokoškolské vzdělání osoby, která žádá o jmenování znalcem v určitém oboru, přičemž nelze správním orgánům vytknout, že nezjišťovaly dostatečně stav věci. Soud v tomto směru musí k námitce žalobce dodat, že není zřejmé, jaké další skutečnosti měly správní orgány zjišťovat. Bylo jasně prokázáno, že žalobce není absolventem vysoké školy. Pokud poukázal na to, že v jiných případech po žadatelích správní orgány splnění této podmínky nevyžadovaly, jednak neuvedl, o který konkrétní případ a obor se jedná, a jednak i s touto námitkou se správní orgány v rozhodnutí vypořádaly, a to velmi podrobně a soud s tímto odůvodněním souhlasí. Jak bylo již výše uvedeno, správní orgány mají právo podřadit pod neurčitý právní pojem „potřebné znalosti a zkušenosti“ požadavky, které považují pro výkon dané funkce za nejprůhodnější a nejlépe splňující nároky na jednotlivou funkci kladené. Své požadavky pro výkon funkce znalce správní orgány musí samozřejmě v rozhodnutí řádně odůvodnit, což v daném případě správní orgány dostatečně učinily.

38. Do kategorie potřebných znalostí a zkušeností je třeba zařadit i požadavek správních orgánů na absolvování znaleckého minima a doložení požadované praxe v oboru. Dotčené ustanovení § 4 odst. 1 písm. e) zákona o znalcích a tlumočnících neuvádí konkrétní výčet zkoušek, které musí žadatel o jmenování znalcem obligatorně absolvovat, ale hovoří o potřebných znalostech a zkušenostech a absolvování speciální výuky pro znaleckou činnost, jde-li o jmenování pro obor, ve kterém je tato výuka zavedena. Výklad žalovaného, že požadavek absolvování znaleckého minima je třeba považovat za kvalifikační předpoklad potřebných znalostí a zkušeností, zcela odpovídá znění ustanovení § 4 odst. 1 písm. e) zákona o znalcích a tlumočnících, neboť tento požadavek neurčitý právní pojem obsažený v tomto ustanovení, rozvíjí. S ohledem na uvedené soud dospěl k závěru, že správní orgány v tomto řízení o jmenování znalcem neporušily zásadu materiální pravdy a tuto námitku neshledal důvodnou. Protože žalobce výše uvedené požadavky správních orgánů nesplňuje, soud považuje za nadbytečné zabývat se praxí žalobce, zejména její odborností a různorodostí, zejména však proto, že základem nesouhlasu správních orgánů se jmenováním žalobce do funkce znalce je nesplnění požadavku vysokoškolského vzdělání. Praxe v oboru totiž nemůže nahradit požadavek na vysokoškolské vzdělání.
39. Další námitkou žalobce, pro kterou spatřuje postup žalovaného za postup v rozporu s veřejným pořádkem, je námitka průtahů v řízení nad rámec zákonem definovaných lhůt, čímž oba správní orgány porušily zásadu rychlosti definovanou v § 6 s.ř.s. Tuto námitku shledal soud důvodnou. Žádostí ze dne 17. 3. 2015 adresovanou ministru spravedlnosti uplatnil žalobce opatření proti nečinnosti žalovaného, který dosud o jeho odvolání do rozhodnutí správního orgánu 1. stupně, které mu mělo být doručeno nejpozději 9. 11. 2014, nerozhodl, když lhůta k rozhodnutí uplynula 9. 12. 2014. Ve správním spise žalovaného není založena žádná odpověď žalovaného na podanou žádost na ochranu proti nečinnosti. Žalovaný o odvolání žalobce rozhodl rozhodnutím ze dne 12. 5. 2015. Vzhledem k tomu, že žalobce podal odvolání do rozhodnutí správního orgánu 1. stupně dne 5. 9. 2014 a doplnil je 6. 10. 2014, vydal žalovaný rozhodnutí

evidentně po uplynutí zákonem stanovené lhůty. Soud však musí konstatovat, že tato procesní chyba nemá vliv na zákonnost rozhodnutí žalovaného ve věci samé, to je ve věci žádosti žalobce o jmenování znalce.

40. Poslední námitkou žalobce vyjadřuje svůj nesouhlas s tím, že v jeho případě byly aplikovány kvalifikační požadavky, které byly stanoveny v rozporu se zákonným zmocněním a nebylo řádně zjištěno splnění podmínek definovaných zákonem, zejména odborné znalosti a zkušenosti pro požadované obory a namítá, že tímto postupem pošlo k porušení jeho práv garantovaných čl. 21 odst. 4 a čl. 26 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, čl. 25 písm. c) Mezinárodního paktu o občanských a politických právech.
41. Soud má za to, že žalobce namítá, že požadavky, které správní orgány stanovily pro jmenování do funkce znalce, nejsou stanoveny zákonem nebo prováděcí vyhláškou, ale jsou uveřejněny na webových stránkách ministerstva nebo sdělovány příslušným správním orgánům pokynem náměstka ministra. Tato námitka žalobce není důvodná. Již výše soud uvedl, že zákon ani prováděcí vyhláška nestanoví konkrétní požadavky na vzdělání a praxi, kterou musí splňovat žadatelé o jmenování znalce, mají-li být úspěšní. Soud opětovně uvádí, že otázka, zda žadatel má v žádaném oboru znalecké činnosti potřebné znalosti a zkušenosti, je otázkou výkladu neurčitých právních pojmů „potřebné znalosti“ a „potřebné zkušenosti“. Které konkrétní okolnosti a požadavky budou správní orgány považovat za potřebné podřadit skutkové podstatě „potřebné znalosti“ a které „potřebné zkušenosti“ ponechal zákonodárce na výkladu správních orgánů, ovšem s podmínkou, že budou v rozhodnutí řádně odůvodněny. Protože v dané věci správní orgány řádně odůvodnily jak požadavek vysokoškolského vzdělání, tak požadavek absolvování znaleckého minima, není důvodná námitka žalobce, že by neměl za rovných podmínek přístup k veřejné funkci a že podmínky pro výkon funkce nebyly v jeho případě stanoveny zákonem (čl. 25 odst. 4 a čl. 26 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a že bylo porušeno jeho právo vstoupit za rovných podmínek do veřejných služeb své země (čl. 25 písm. c) Mezinárodního paktu o občanských a politických právech.
42. K námitce žalobce, že podle Evropského soudního dvora je po splnění požadavků na výkon funkce znalce, na jmenování právní nárok soud uvádí, že Ústavní soud ve svém nálezu sp. zn. I ÚS 178/03 z 26. 6. 2003 uvedl, že „počet jmenovaných znalců se řídí skutečnou potřebou znalecké činnosti z jednotlivých oborů. Je tedy zřejmé, že na jmenování do funkce znalce není právní nárok. Jmenování konkrétních osob do znalecké funkce závisí na uvážení krajského soudu. Jinými slovy každému, kdo požádá o jmenování znalce, nevzniká, ani při splnění všech zákonných podmínek, právní nárok na to, aby znalce jmenován skutečně byl. Jmenování do funkce znalce tudíž nelze považovat za právo každého občana.“ K tomuto závěru musí zdejší soud dodat, že v případě žalobce nelze hovořit o zkrácení jeho práv při výběru do funkce znalce, neboť žalobce v první řadě nesplňuje podmínky předpoklady pro to, aby se dostal mezi osoby, z nichž se posléze výběr do funkce znalce provádí. Námitka žalobce tedy není důvodná.
43. Soud až na jednu námitku, která nemá vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, shledal námitky nedůvodnými, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (s. ř. s.) zamítl. Vzhledem k tomu, že žaloba byla zamítnuta, soud neshledal důvod stanovit předsedovi Krajského soudu v Plzni, aby o žádosti žalobce rozhodl v zákonem předepsané lhůtě.

44. Vzhledem k tomu, že soud shledal, že žaloba není důvodná, nevyhověl ani žádosti žalobce, aby jeho požadavky obsažené ve druhém a třetím žalobním bodě, byly soudem uvedeny do odůvodnění rozsudku.
45. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 20. prosince 2017

Olga Stránská v. r.
předsedkyně senátu

